

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/106/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200206
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8012200206.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, proti odporkyni: Správa katastra Vranov nad Topľou, so sídlom Kalinčiakova č. 878, P.O. Box 28, 093 01 Vranov nad Topľou, za účasti: Z. O., rod. C., nar. XX.XX.XXXX., bytom H., XXX XX K. S., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v katastrálnom konaní, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. mája 2012 č. k. 2Sp/4/2012 - 35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. mája 2012 č. k. 2Sp/4/2012 - 35 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke a zúčastnenej osobe právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím zo dňa 26.01.2012 č. k.: V 1999/2011 (č.l. 14) odporkyňa podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 162/1995 Z.z.“) zamietla návrh na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam dotknutým začatým vkladovým konaním medzi záložným veriteľom, t.j. navrhovateľkou a záložcom, t.j. zúčastnenou osobou, zastúpenou osobou ProHelp - združenie občiansko-právnej pomoci so sídlom v Bratislave s dátumom vzniku 29.07.2010 (ďalej na účely tohto rozsudku len „združenie ProHelp“), v zastúpení S. Z. ako predseda združenia.

2. Svoje zamietavé rozhodnutie odporkyňa odôvodnila tým, že k zmluve o zriadení záložného práva uzavretej podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka priložená dohoda o splnomocnení pre združenie

ProHelp v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatná, a to pre rozpor záujmov dlžníka (t.j. zúčastnenej osoby Z. O.) a zástupcu (t.j. uvedeného združenia ProHelp).

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

3. Predovšetkým odporkyňa poukázala na to, že splnomocniteľ (Z. O.) uzavrel dohodu o splnomocnení dňa 04.04.2011, avšak splnomocnenec ju podpísal až 28.11.2011, tzn. v deň uzatvorenia záložnej zmluvy, čo je viac ako 6 mesiacov po podpise dohody zo strany splnomocniteľa.

4. Na základe uvedeného odporkyňa poukázala na to, že predmetná dohoda je vyhotovená ako predtlačný formulár, ktorý obsahuje vopred určeného splnomocnenca. Tieto skutočnosti podľa odporkyne nesvedčia o tom, že by splnomocnenca na zastupovanie vyberal dlžník (neskorší splnomocniteľ), ale poskytovateľ úveru (neskorších záložný veriteľ), t.j. samotná navrhovateľka. Uvedený postup podľa odporkyne znemožnil splnomocniteľovi slobodný výber osoby, ktorá bude zaňho obstarávať právne záležitosti, o riadnosti a dôkladnosti obhajoby záujmov splnomocniteľa navyše odporkyňa vyslovila dôvodne pochybnosti.

Je teda možné vyvodiť, že splnomocnenec spolupracuje s navrhovateľom, háji záujmy tejto spoločnosti a nie záujmy zastúpeného.

5. Podľa odporkyne prostredníctvom predloženia formulárového návrhu dohody o splnomocnení na zastupovanie bola dlžníkovi poskytovateľom úveru (navrhovateľkou) nastavená taká podmienka, voľne si plnenie druhej záležalo získanie finančných prostriedkov na základe predmetnej úverovej zmluvy.

Uvedenú podmienku odporkyňa vyhodnotila ako neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá vyvoláva podľa odseku 3 citovaného ustanovenia neplatnosť zmluvy, a to z dôvodu, že spôsobuje hrozbu nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech dlžníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí, že ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

6. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka cestou odporkyne na Krajský súd v Prešove opravný prostriedok.

7. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné, a preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

8. Vo vzťahu k § 33 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. krajský súd vyslovil názor, že odporkyňa bola oprávnená a súčasne povinná skúmať aj náležitosti jednostranného právneho úkonu, ktorým dlžníčka (zúčastnená osoba) splnomocnila združenie občiansko-právnej pomoci ProHelp na uzavretie záložnej zmluvy, resp. na zabezpečenie a hájenie jej záujmov pri uzatváraní zmluve o úvere, ako aj následne záložnej zmluvy.

9. S odkazom na ustanovenia § 4 ods. 1 až 3, § 5 ods. 1, § 28 ods. 1, § 30 ods. 3 a 4, § 31 ods. 1, § 33 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. a § 39, § 151a, § 151b ods. 1 a 2, § 151d ods. 1 a 3, § 22 ods. 1 a 2, § 23, § 31 ods. 1 a 2, popřípade § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa krajský súd stotožnil s argumentáciou

správneho orgánu, že dohoda o splnomocnení nie je uzatvorená riadne a je absolútne neplatným právnym úkonom. Predovšetkým poukázal na to, že právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom (výklad však nesmie doplniť právny úkon) alebo použitím dispozitívnych ustanovení zákona namiesto neurčitých častí prejavu vôle.

10. Z obsahu zmluvy o úvere, najmä vo vzťahu k plnomocenstvu, krajský súd vyslovil právny názor, že samotný text je neurčitý (neobsahuje bližšie označenie nehnuteľností) a nevyklučuje nejasnosť, či sa vzťahuje na niektoré alebo na všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve dlžníka.

11. S poukazom na ustanovenie § 30 ods. 5 písm. d) zák. č. 165/1995 Z.z. krajský podčiarkol, že pri dohode o splnomocnení požiadavka, že podpis splnomocniteľa musí byť osvedčený, ak sa osvedčenie vyžaduje podľa § 42 ods. 3, je namieste, aby takáto dohoda bola v zmysle tohto ustanovenia spísaná a zároveň podpis bol overený, resp. osvedčený úradnou osobu. Avšak krajský súd vyslovil názor, že osoba splnomocnenca musela byť v kontakte s navrhovateľom už pred podpísaním predmetnej dohody o splnomocnení a úverovej zmluvy, a preto je záujem splnomocnenca v rozpore so záujmami zastúpeného, teda dlžníčky a súčasne zúčastnenej osoby.

12. S prihliadnutím aj na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 8 Sžo/17/2007) krajský súd zdôraznil u ustanovenia § 31 ods. 1 a 3 zák. č. 165/1995 Z.z., že ide o doslovný výklad ku vzťahu k zmluve ako verejnej listine alebo inej listine, nie k obsahu plnomocenstva, a preto poukázal na vyhlášku č. 76/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva katastrálny zákon. Táto prostredníctvom ustanovenia § 36 ods. 2 upravuje, že pri skúmaní platnosti zmluvy sa nezisťuje, či právny úkon obsahom alebo účelom neodporuje zákonu, alebo či ho neobchádza alebo sa neprieči dobrým mravom. V tom istom ustanovení pod písm. e) vyhláška upravuje, že v zmluve ide skutočne o písomné prejavy vôle osôb z nej uvedených s osobitým zreteľom na tých, ktorých právo na jej základe zaniká alebo sa obmedzuje, pričom ide iba o príkladne uvedené skutočnosti, ktoré správa katastra ako orgán štátnej správy je povinná a oprávnená skúmať.

13. Berúc do úvahy neplatnosť splnomocnenia, ktoré následne spôsobilo neplatnosť uzavretej zmluvy o úvere, považoval krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne za správne a vzhľadom na uvedené skutočnosti ho preto ako vecne správne a zákonné potvrdil.

III.

Odvolanie navrhovateľky/odporkyne/stanoviská

A)

14. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 06.06.2012 (č.l. 45) navrhovateľka poukázala na to, že krajský súd postupoval v konaní nesprávne, pretože

- vec nesprávne právne posúdil a
- nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Navyše navrhovateľka uviedla, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu je zmätočné a nezrozumiteľné.

15. Ďalej v časti II. podrobne rozviedla svoje argumenty, že v predmetnej veci nie je možné hovoriť o neurčitosti a nezrozumiteľnosti plnomocenstva, ako aj o nedostatku slobody a vážnosti prejavu vôle splnomocniteľa pri podpise dohody o splnomocnení. Podľa názoru navrhovateľky, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú konkrétne skutočnosti, ktoré mali mať vplyv na nedostatok slobody a vážnosti prejavu vôle splnomocniteľa.

16. Navrhovateľka tiež zdôraznila, že záložca sa v zmysle riadne uzavretej dohody o splnomocnení sám rozhodol zabezpečiť svoj záväzok vyplývajúci pre neho z predmetnej zmluvy o úvere, a preto udelil ProHelp - združeniu občianskoprávnej pomoci plnomocenstvo na uzatvorenie záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam, ktoré mali byť v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vo vlastníctve alebo

spoluvlastníctve záložcu, ako aj na všetky právne úkony súvisiace s uzatvorením predmetnej záložnej zmluvy.

Na uvedenom základe podľa navrhovateľky vzniklo citovanému združeniu ako splnomocnencovi právo nakladať s nehnuteľnosťou v mene záložcu - splnomocniteľa, pričom práva a povinnosti zo zastúpenia vznikajú priamo záložcovi.

17. Tiež nie je podľa navrhovateľky zrejmé, na aké závery odporkyne sa krajský súd odvoláva v súvislosti s argumentáciou týkajúcou sa neurčitosti a nezrozumiteľnosti dohody o splnomocnení pre nedostatočnú špecifikáciu nehnuteľností, ktoré boli predmetom záložného práva.

18. Ďalej navrhovateľka uviedla, že platná právna úprava nevyžaduje na platnosť dohody o plnej moci, ktorou sa účastníci dohodnú na zastupovaní pri uzatvorení záložnej zmluvy, osobitné náležitosti pre obsah takejto dohody. Posúdenie, či právny úkon spĺňa podmienku platnosti, a to, že musí byť určitý, inak je podľa § 37 Občianskeho zákonníka neplatný, závisí od jeho obsahu.

19. Podľa navrhovateľky z textu je zrejmé, že žiadna z nehnuteľností vo vlastníctve splnomocniteľa, ktorú tento bude v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vlastníť, nie je vylúčená z toho, aby tvorila predmet zálohu. Text dohody nepripúšťa žiadnu pochybnosť o tom, čo môže byť predmetom zálohu. Sú to všetky nehnuteľnosti splnomocniteľa, ktoré vlastní ku dňu podpísania záložnej zmluvy a to bez ohľadu na to, že tieto by neboli bližšie individualizované.

20. Preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

B)

21. Odporkyňa sa podaním zo dňa 02.07.2012 (č.l. 50) k podanému odvolaniu proti rozsudku krajského súdu vyjadrila v tom duchu, že zmluva o zriadení záložného práva podľa nej odporuje zákonu, pretože bola uzavretá splnomocnencom záložcu na základe neplatného právneho úkonu, t.j. dohody o splnomocnení.

22. Ďalej odporkyňa podrobne charakterizovala dohodu o splnomocnení ako právny úkon, v ktorom bol vopred určený splnomocnenec, ako aj predmet zálohu. Takto sformulovanú dohodu splnomocniteľ ovplyvniť nemohol, a nakoľko mal záujem na základe úverovej zmluvy získať pre riešenie svojej sociálnej situácie finančný úver, musel návrh prijať. V súvislosti s uvedeným odporkyňa zdôraznila, že splnomocniteľ (zároveň dlžník) v jednom momente prejavil svoju vôľu dvakrát; raz slobodne pri uzavretí úverovej zmluvy a raz ako vynútenú (t.j. z pohľadu spôsobu zabezpečenia záväzku z úverovej zmluvy) pri podpísaní návrhu dohody o splnomocnení.

Ďalej odporkyňa špecifikovala, v čom vidí neurčitosť, vnútorný rozpor ako aj nezrozumiteľnosť uvedeného právneho úkonu.

23. Tiež odporkyňa s odkazom na ustanovenie § 17 ods. 1 Správneho poriadku, podľa ktorého „účastník konania sa môže dať zastupovať advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolí“, poukázala na rozpor uvedenej dohody so zákonom. Svoje vyjadrenie doplnila názorom, že zmluva o zriadení záložného práva bola uzavretá v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tzn. že bola uzavretá za podmienky určenej poskytovateľom úveru, čím vznikla nerovnováha práv účastníkov. Aj z tohto dôvodu predmetnú záložnú zmluvu hodnotila odporkyňa ako zmluvu odporujúcu zákonu.

24. Na základe uvedeného sa odporkyňa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.)

preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (hoci preverovanie zákonnosti rozhodnutia o spore vychádzajúce z občianskoprávných /vlastníckych/ vzťahov niekedy vyžaduje konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. v odvolacom konaní senát nepovažoval za potrebný) a po jeho verejnom vykonaní a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

26. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľka domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna otázka, či je možné na právne úkony navrhovateľky v spojení s konaním poverených osôb a tvrdeným postavením spotrebiteľa nazerať ako na úkony, ktoré sú v rozpore s právnym poriadkom, tzn. najmä ako na úkony neplatné. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

1) K režimu ochrany spotrebiteľa:

27. Najvyšší súd na prvom mieste musí zdôrazniť, že úlohou súdneho konania je nielen v zmysle § 1 O.s.p. chrániť práva zaručené slovenským právnym poriadkom, ale aj práva s charakterom úniovým v zmysle zásady lojality (čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii /ďalej na účely tohto rozsudku len „ZFEÚ“/ v spojení s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie /ďalej na účely rozsudku len „Súdny dvor“/ vo veciach sp. zn. C-173/03, Traghetti del Mediterraneo SpA, v likvidácii z 13.06.2006 alebo rozsudok sp. zn. C-224/01, Gerhard Köbler v. Rakúsko z 30.06.2003).

Od vnútroštátneho súdu členského štátu Európskej únie, ako predstaviteľa štátnej moci Slovenskej republiky v oblasti súdnej, v súlade so zásadou medzinárodného práva verejného „pacta sunt servanda“ (zmluvy je nutno dodržiavať) sa preto očakáva spravodlivé súdne konanie založené na princípoch obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd a v zmysle § 121 O.s.p. je aj jeho povinnosťou „ex offo“ vyhodnotiť hmotnoprávnu situáciu preskúmvanej veci vrátane dodržania záväzkov úniového práva.

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Podľa čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii členské štáty prijímú všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy, aby zabezpečili plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv alebo z aktov inštitúcií Únie.

28. Napriek skutočnosti, že v prejednávanej veci ani konajúci krajský súd ani žiaden z účastníkov nenaznačil úniový rozmer prejednávanej veci, bolo povinnosťou Najvyššieho súdu, a to aj s prihliadnutím na jeho pozíciu povinnej súdnej spolupráce v zmysle čl. 267 ods. 3 ZFEÚ, preskúmať vec aj z tohto zorného uhlu (uhl'a).

29. Preto sa Najvyšší súd s prihliadnutím na jednu z výslovne uvedených spoločných právomocí Európskej únie (čl. 4 ods. 2 písm. f/ ZFEÚ) na prvom mieste musí zaoberať s otázkou, či sa na prejednávanú vec vzťahuje režim ochrany spotrebiteľa (viď čl. 169 ods. 1 ZFEÚ) z pohľadu podriadenia

dohody o splnomocnení, a to najmä vo vzťahu k nožnej existencii neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, resp. aj vo vzťahu k iným súdnym sporom, ktoré sa v čase odvolacieho konania v senáte nachádzali.

Na druhej strane nesmie Najvyšší súd prehliadnuť dominantnú právomoc Súdneho dvora pri výklade únievého práva, ktorá sa najmä prejavuje v tom (čl. 19 Zmluvy o Európskej únii), že Súdny dvor nadobudol veľmi všeobecnú právomoc na rozhodovanie o predbežných otázkach v oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a práva. Tento výkladový monopol Súdneho dvora bol ním samotným prelomený prostredníctvom vytvorenie doktríny „acte éclairé“ vyslovenej v roku 1963 v rozsudku pre spojené veci sp. zn. 28-30/62 *Da Costa en Schaake v. Nederlandse belastingadministratie*. Prostredníctvom citovaného rozsudku Súdny dvor vyslovil právny názor, že za situácie predpokladanej podľa čl. 267 ods. 3 ZFEÚ sa vnútroštátny súd zbaví povinnosti predložiť svoje oprávnené pochybnosti vo forme prejudiciálnej otázky, ak už existuje materiálne identická otázka, o ktorej Súdny dvor rozhodol. Súdny dvor vo svojej judikatúre naznačuje, že pojem identická otázka nie je možné vykladať iba ako otázku úplne rovnaká, t.j. totožná. Do tejto skupiny môže vnútroštátny súd zahrnúť aj obdobnú právnu otázku, ktorá navyše mohla vyplývať aj z iného druhu konania pred Súdnym dvorom. Uvedená doktrína prepožičiava rozhodnutiam Súdneho dvora charakter kontinentálneho precedensu.

Podľa čl. 169 ods. 1 ZFEÚ Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Podľa čl. 267 ods. 1 ZFEÚ Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

a) výkladu zmlúv;

b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie.

30. Hore uvedený záver jednoznačne podporuje aj ústavný text obsiahnutý v článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pričom je nepochybné, že i slovenské súdy musia pri poskytovaní súdnej ochrany postupom podľa článku 46 a nasl. ústavy v zmysle procesnej maximy „iura novit curia“ prihliadať nielen na vnútroštátne právne normy, ale aj na komunitárne predpisy a akty orgánov Európskej únie, ktorých znalosť sa v zmysle už hor citovaného ustanovenia § 121 O.s.p. u súdnej moci formálne predpokladá.

Podľa článku 7 ods. 2 veta druhá ústavy právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

31. Oblasť únievej ochrany spotrebiteľa vykonávajú na sekundárnej úrovni najmä jednotlivé ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej na účely tohto rozsudku len „Smernica č. 93/13“) vrátane jej preambule. V súvislosti s uvedenou smernicou a jej aplikáciou na oblasť krátkodobých finančných obchodov Súdny dvor riešil viacero predbežných otázok, najmä v spore sp. zn. C-76/10 vo veci účastníkov POHOTOVOST s.r.o. v. Iveta Korčakovská a ďalej sp. zn. C-453/10 vo veci účastníkov Jana Pereničová, Vladislav Perenič v. S.O.S. financ, spol. s r.o. Pri hore uvedenej judikatúre Súdny dvor najmä zdôraznil význam preambule citovanej smernice pre svoje rozhodovanie.

Podľa 21. odseku preambule Smernice č. 93/13 by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa nekalé podmienky neuplatňovali v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcu alebo dodávateľa a ak sa napriek tomu také podmienky uplatnia, nemajú viazať spotrebiteľa a nemajú byť záväzné pre spotrebiteľa a zmluva má byť naďalej záväzná pre zmluvné strany za týchto podmienok, ak jej plnenie môže pokračovať bez neprimeraných ustanovení.

32. Je nepochybné, že Súdny dvor explicitne zaradil právne vzťahy vyplývajúce z úverových zmlúv uzavretých nebankovými spoločnosťami pod režim Smernice č. 93/13/EHS, keď vyslovil záver (viď bod č. 34 uznesenia sp. zn. C-76/10), že prejudiciálne otázky formulované vnútroštátnym súdom sa týkajú výkladu práva Únie (vrátane Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004), v tomto duchu najmä

aplikácie Smernice č. 93/13, tzn. ochrany spotrebiteľa pri aplikácii noriem Európskej únie pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

33. Takisto je pre Najvyšší súd nepochybné, že v prejednávanej veci existencia predmetnej zmluvy o zriadení záložného práva a s ňou súvisiaca dohoda o splnomocnení je primárne vyvolaná finančnými aktivitami navrhovateľky (konkrétne zabezpečovací úkon viazaný k zmluve o úvere) a ich vzťah k uvedenému úveru je možné označiť ako subsidiárny a akcesorický.

34. Navyše nie je ani prehliadnuteľný ten fakt, že v zmysle svojho predmetu sa úverové zmluvy podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka zaraďujú pod režim obchodných záväzkových vzťahov. V súvislosti s uvedeným je tento záver iba usmerňujúcim podkladom pre vyslovenie, že pre právne hodnotenie právneho vzťahu založeného procesom týkajúceho sa zavkladovania zmluvy o záložnom práve do príslušnej štátnej evidencie (kataster nehnuteľností) sa musí použiť občianskoprávna úprava (§ 1 ods. 2 veta druhá v spojení s § 297 až 299 Obchodného zákonníka).

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

35. S prihliadnutím na hore uvedený úniový judikatúrny základ (čl. 7 ods. 2 ústavy), ako aj na citované ustanovenia obchodného práva musí preto Najvyšší súd konštatovať, že dohoda o splnomocnení sa v prejednávanej veci subsumuje pod režim úniovej ochrany spotrebiteľa.

2) K charakteru dohody:

36. Najvyšší súd už viackrát konštatoval vo svojej judikatúre, že celé správne súdnictvo je ovládané dispozitívnou zásadou obmedzenou koncentračnou zásadou (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf/37/2008, resp. 1 Sžd/18/2012 z 11.12.2012), z čoho vyplýva legitímne očakávanie účastníkov súdneho prieskumu, že konajúci súd neprekročí rámec žalobných námietok navrhovateľov a nevyhlási prekvapivé právne názory, tzn. právne názory ani účastníkmi nepožadované. Avšak hore citovaná úniová zásada lojality (viď bod č. 24) núti súdy, aby vo vnútroštátnom konaní poskytli tak vysoký stupeň ochrany úniových práv, ako je v Európskej únii deklarovaný, hoci o jej ochranu účastníci výslovne nepožiadali. Obdobný záver zdôraznil Súdny dvor prostredníctvom svojho rozsudku zo 06.10.2009 vo veci Asturcom Telecomunicaciones, sp. zn. C-40/08, bod 32, keď pre oblasť súdnej ochrany pripustil, že „vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky“.

37. Ako už bolo vyslovené (viď bod č. 33), posudzovaná dohoda o splnomocnení sa priamo viaže k zmluve o zriadení záložného práva, a tým je nutné ju subsumovať pod všetky úniové zásady aplikovateľné pri ochrane spotrebiteľa; tzn. že nevyhnutne spadá pod pojem obchodné praktiky.

Podľa článku 6 Smernice č. 93/13 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa článku 2 písm. d) Smernice č. 2005/29 na účely tejto smernice sú obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom (ďalej tiež „obchodné praktiky“) sú vymedzené ako akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom.

38. Obsahom uvedenej dohody o splnomocnení (viď bod 2. a 3. dohody) je udelenie plnomocenstva vo všetkých veciach vyplývajúcich z uskutočnenia právnych úkonov vymienených v tejto dohode,

- tzn. uzatvorenie záložnej zmluvy podľa § 552 Občianskeho zákonníka k špecifikovaným nehnuteľnostiam,

- vrátane právneho posúdenia týmito úkonmi založených práv a povinností a

- v tomto rozsahu aj vo veciach rokovania so spoločnosťou POHOTOVOŠŤ, s.r.o.

Na základe uvedeného obsahu Najvyšší súd posúdil takéto splnomocnenie, že nemá generálny charakter.

39. Táto dohoda o splnomocnení bola uzavretá subjektom ProHelp - združenie občianskoprávnej pomoci, Bratislava, s konkrétnym splnomocniteľom (bod 1. a 3. dohody)

- za účelom naplnenia a hájenia záujmov splnomocniteľa, ktorý sa sám rozhodol zabezpečiť svoj záväzok zo zmluvy o úvere,
- na jeho žiadosť o bezplatné zastupovanie pri uskutočnení právnych úkonov uvedených v tejto dohode, vykonávaných v súvislosti so zmluvou o úvere a
- po osobnom prerokovaní a poučení o právnych úkonoch v dohode uvedených a právach a povinnostiach, ktoré sa nimi zakladajú.

40. Súčasne uvedený subjekt ProHelp - združenie občianskoprávnej pomoci, Bratislava na seba prevzal záväzok svedomito naplniť predmet udeleného plnomocenstva, pričom splnomocniteľa poučil o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo zmluvy o úvere vrátane skutočnosti, že záložné právo vzniká vkladom do katastra nehnuteľnosti. Združenie ProHelp zároveň posúdi platnosť záložnej zmluvy s ohľadom na platný právny poriadok Slovenskej republiky.

41. Práve hore opísaný autonómny prejav vôle zúčastnenej osoby (dlžníka) citovaný v bode č. 39, prvá odrážka: „ktorý sa sám rozhodol zabezpečiť svoj záväzok zo zmluvy o úvere“ núti Najvyšší súd v spojení so závermi hore vyslovenými (najmä v bode 35), ako aj s názormi vyslovenými odporkyňou v napadnutom rozhodnutí o neprijateľnej podmienke spojenej s uzatváraním úverovej zmluvy (viď bod č. 5), preskúmať aj otázku, či v prejednávanej veci uzatvorením zmluvy o úvere (táto skutočnosť nebola v celom konaní spochybnená) došlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na prvom mieste je preto v danom prípade potrebné skúmať, či aj dohoda o splnomocnení, t.j. hore uvedený prejav vôle nevykazuje znaky neprijateľných podmienok uvedených v ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v zmysle hore uvedenej ochrany únieových práv.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

3) K platnosti dohody:

42. Krajský súd pri aplikácii ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyzdvihol, že dohoda o splnomocnení bola spísaná do predtlačenej listinnej predlohy (1. odsek na str. 7). Následne s poukazom na to, že plnomocenstvo udelené občianskemu združeniu ProHelp nebolo určité a nezrozumiteľné (str. 9), krajský súd potvrdil závery odporkyne o tom, že plnomocenstvo ako právny úkon je neplatné.

Za tejto situácie Najvyšší súd spresňuje tvrdenie krajského súdu, že dohoda o splnomocnení bola zachytená do formulárovej (alebo predtlačenej) listinnej predlohy, kedy dlžník (záložca) nemohol ovplyvniť obsah takejto dohody, a preto jeho možnosť, aby vopred určeného zástupcu, ktorý by za neho uzatvoril záložnú zmluvu a ktorý by skutočne svedomito (viď body č. 38 až č. 40) hájil záujmy splnomocniteľa, mu bola už v takejto dohode nielen že obmedzená, ale priamo bola odňatá.

43. Obdobné závery je možné dovodiť aj z judikatúry Súdneho dvora, ktorý prostredníctvom rozsudkov z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, sp. zn. C-168/05, bod 25; zo 04. júna 2009, Pannon GSM, sp. zn. C-243/08, bod 22, a zo 06. októbra 2009, (už citovaný rozsudok) Asturcom Telecomunicaciones, sp. zn. C-40/08, bod 29, vyslovil právny názor, že systém ochrany zavedený Smernicou č. 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Práve také znevýhodnené postavenie jednej zo zmluvných strán zaväzuje členské štáty (najmä čl. 6 ods. 1 Smernice č. 93/13) stanoviť, aby nekalé podmienky podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa.

Ako ďalej vyplýva už z hora citovanej judikatúry, ide o kogentné ustanovenie smerujúce k nahradeniu

formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znova zaviesť rovnosť.

44. Na základe uvedeného v danom prípade musí Najvyšší súd konštatovať, že v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na takúto dohodu o splnomocnení nevzťahuje výnimka majúci základ v individuálne dohodnutých neprijateľných podmienok (vopred v podstatných častiach navrhnutá, pripravená, naoktrojovaná, a tým minimalizovala slobodu prejavu vôle splnomocniteľa). Preto Najvyšší súd musí vyvodiť záver, že k výberu splnomocnenca nedošlo z vôle účastníka konania, ale naopak iba z vôle záložného veriteľa - navrhovateľa, a preto ani následné deklarovanie vôle dlžníka ako záložného veriteľa, že sa sám rozhodol zabezpečiť svoj záväzok zo zmluvy o úvere, sa nezakladá na zistenej realite. Správne aj odporkyňa vo svojom vyjadrení poukázala na zákonnú požiadavku v zmysle § 17 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) umožniť účastníkovi voľbu svojho zástupcu. Toto právo bolo dlžníkovi z úverového vzťahu hore uvedeným postupom odporkyne v spojení s predložením predtlačného (nemenného) zástupcu jednoznačne odňaté.

Podľa § 17 ods. 1 Správneho poriadku účastníci konania, ich zákonní zástupcovia a opatrovníci sa môžu dať zastupovať advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

45. Za tejto situácie správne konal krajský súd, keď nemohol opomenúť obsahové rozvrhnutie plnomocnenstva, ktoré nevylučovalo možnosť následného dopisovania ďalších nehnuteľností.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

46. Z týchto dôvodov Najvyšší súd musí označiť takúto dohodu o splnomocnení ako celok za neprijateľnú (nekalú) podmienku, a teda za neplatnú podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Následne uvedená situácia procesne spôsobila vznik právneho stavu, že splnomocnenec nenadobudol hmotné právo, aby v mene splnomocniteľa platne uzavrel záložnú zmluvu, a preto po posúdení takejto zmluvy podľa § 31 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. aj podľa Najvyššieho súdu bolo potrebné návrh na vklad záložnej zmluvy zamietnuť.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

4) K rozpore s dobrými mravmi:

47. Je nepochybné, že hlavným účelom dohody o splnomocnení je v prejednávanej veci vytvoriť podmienky pre uplatnenie riadneho zastupovania splnomocniteľa určeným splnomocnencom na základe udeleného plnomocnenstva.

Podľa § 22 ods. 5 Občianskeho zákonníka zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocnenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

48. Zastupovanie sa môže označiť za riadne iba vtedy, ak nedochádza ku kolízii medzi úkonmi splnomocnenca a záujmy splnomocniteľa (§ 22 ods. 2 záver Občianskeho zákonníka), resp. ak nedochádza k ujme na právach splnomocniteľa (najmä § 33b ods. 6 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

49. Najvyšší súd na tomto mieste musí upozorniť argumenty odporkyne, ktorá za dôvod neplatnosti dohody o splnomocnení výslovne uviedla existenciu rozporu záujmov splnomocniteľa (tzn. dlžníka) a zástupcu. Nepochybným základom existencie uvedených rozporov je pre Najvyšší súd to, že združenie ProHelp, hoci malo svedomito naplniť a hájiť záujmy splnomocniteľa (viď bod č. 29), tak obsahom plnomocnenstva bola realizácia zabezpečenia záväzku dlžníka z úverového vzťahu voči spoločnosti

POHOTOVOST', s.r.o., tzn. také konanie, ktoré nie je možné označiť, že je vždy v záujme splnomocniteľa (tzn. úverového dlžníka), ale naopak je ku prospechu odporkyne. Za tejto situácie sa od odporkyne legitímne očakáva, že vyhodnotí všetky dostupné podklady (§ 31 v spojení s § 22 ods. 5 zák. č. 162/1995 Z.z.), vrátane informácií jej známych z iných úradných konaní s navrhovateľkou, aby mohla jednoznačne vylúčiť existenciu rozporu záujmu úverového dlžníka a jeho zástupcu.

Podľa § 31 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 31 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

50. Avšak už samotná existencia takých skutočností (skutkový rozpor), že splnomocniteľovi (tzn. úverovému dlžníkovi) je odňatá možnosť sám si určiť osobu splnomocnenca, že osoba splnomocnenca viackrát vystupuje v úverových obchodoch navrhovateľky a že splnomocniteľ za tejto situácie nie je výslovne poučený o možnosti a spôsobe ukončenia zastupovania, ako aj to, že v dohode o splnomocnení absentujú údaje umožňujúce rýchly kontakt so splnomocnencom (napríklad na neodkladné pokyny, či konzultácie), a ani že zo strany splnomocnenca nie sú doložené informácie, či sa osobne stretol so zastupovanou osobou a čo bolo obsahom takýchto stretnutí, musí nutne vyvolávať pochybnosti u konajúceho katastrálneho orgánu o tom, či výkon práv a povinností splnomocnenca je skutočne v medziach riadneho zastupovania záujmov úverového dlžníka.

51. Takisto uistenie obsiahnuté v dohode o splnomocnení, že združenie ProHelp posúdi platnosť právnych úkonov vrátane záložnej zmluvy s ohľadom na platný právny poriadok Slovenskej republiky (viď body č. 28 a č. 30), s prihliadnutím na záväzok zastupovať splnomocniteľa pri rokovaniach s navrhovateľkou rozširuje obsah tejto dohody o bezplatné poskytnutie služieb, ktorých účelom je najmä kontrola pri ochrane záujmov splnomocniteľa (ako úverového dlžníka). Je potom však nevyhnutne očakávané zo strany navrhovateľky, aby objasnila, prečo na formulárovej predtlačí opakovane nemenným spôsobom vyznačila ako splnomocnenca združenie ProHelp, hoci má vykonávať činnosť, ktorá si objektívne vyžaduje vyšší stupeň dôvery k nemu.

5) Súladnosť s dobrou verejnou správou:

52. Vzhľadom na hore uvedené Najvyšší súd nesmie pripustiť, aby morálny rozmer práva, ktorý sa od nepamäti odvíja od mravných kategórií, ktorými sú napríklad dobro, slušnosť a spravnosť (ekvita) alebo spravodlivosť, bol počas prieskumu zákonnosti aktov orgánov verejnej správy zatlačený do úzadia. Zákonodarca uvedené pojmy morálky tradične zakotvuje do súkromnoprávných pravidiel správania prostredníctvom takých normatívnych korektorov, ako sú dobrá viera, dobré mravy alebo poctivý obchodný styk.

53. V poslednom čase nadobúda na význame pôsobenie dobrých mravov aj pri kultivovanom výkone verejnej správy prostredníctvom vrchnostenských orgánov, a to formou príkazu nie iba na výkon zákonným spôsobom, ale na výkon dobrej verejnej správy. Predovšetkým na medzinárodnej úrovni došlo postupne k vnášaniu prvkov dobrej verejnej správy do jednotlivých vnútroštátnych právnych poriadkov členských štátov. Napríklad prostredníctvom Dohovoru Organizácie spojených národov proti korupcii (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 434/2006 Z.z.) bola vyslovená jasná požiadavka na riadne spravovanie verejných vecí a verejného majetku vrátane vytvorenia etických pravidiel správania verejných činiteľov, ako účinného nástroja potierania korupcie (preambula a čl. 8 Dohovoru OSN). Takisto do tejto oblasti je podľa Najvyššieho súdu možné zahrnúť Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. (2007) 7 o dobrej verejnej správe, ako aj článok 41 v spojení s článkom 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.

54. Relevantný vplyv, najmä odporúčaní Rady Európy, bol už potvrdený aj Európskym súdom pre ľudské práva v rozsudku zo dňa 20.11.2012 (sťažnosť č. 58688/11). Problematike dobrej verejnej správy sa venovala rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu napríklad prostredníctvom rozsudku sp. zn. 1 Sžo/28/2009 zo dňa 08. februára 2011, v ktorom bolo Najvyšším súdom zdôraznené:

„V tejto súvislosti nemožno opomenúť skutočnosť, že verejná správa je službou verejnosti a základné pravidlá konania uvedené v § 3 Správneho poriadku, pre ktoré východiskom je systém prameňov práva predovšetkým ústava (najmä čl. 2) a zákony (vrátane právnej úpravy založenej právom Európskych spoločenstiev resp. upravenej medzinárodnými zmluvami) i keď sú formulované viac všeobecným spôsobom, je potrebné, vzhľadom na to, že slovenské právo je súčasťou európskeho právneho systému, v praxi interpretovať v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy súhrnne označovaných ako princípy „dobrej správy“ (Good Governance, Good Administration), majúceho základ v literatúre, judikatúre európskych inštitúcií a niektorých dokumentoch najmä Rady Európy (najmä odporúčania a rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy) a Európskej únie.

54. Preto Najvyšší súd tiež hodnotil konanie pred správnym orgánom, ako aj jeho výsledok vo svetle požiadaviek na dobrú verejnú správu. Vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľkou preto uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporkyne má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že dohoda o splnomocnení trpí viacerými vadami nielen vo vzťahu k svojmu obsahu, ako aj k svojmu účelu, ale aj vo vzťahu k zabezpečovanej úverovej zmluve. Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

V.

55. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľky a stanoviska odporkyne žalovaného, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1 Sžo/28/2009 zo dňa 08. februára 2011, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

56. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešná navrhovateľka má právo na náhradu trov konania, čo v tomto súdnom prieskume nenastalo.

57. Vo vzťahu k účastníctvu v konaní podľa 3. hlavy je nutné vychádzať z ustanovenia § 250m ods. 3 O.s.p., podľa ktorého účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava. Vo vzťahu k možným nárokom na náhradu trov konania zúčastnených osôb v konaní podľa 3. hlavy si Najvyšší súd v zmysle § 250m ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. osvojil extenzívny výklad ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré toto právo však priznávajú iba aktívnym účastníkom súdneho konania, kam nepriamo priradujú iba navrhovateľa a odporcu. Najvyšší súd preto už dlhodobo deklaruje, že právo na náhradu trov súdneho konania prislúcha pri splnení ďalších podmienok aj zúčastneným osobám.

58. Nakoľko však v prejednávanej veci zúčastnená osoba argumentačne nepodporovala postoj úspešnej odporkyne, nie je možné jej priznať právo na náhradu trov na základe princípu úspešnosti v konaní.

59. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť). Napriek skutočnosti, že išlo o vec vyplývajúcu z občianskoprávných vzťahov (úprava záložného práva spadá pod režim Občianskeho zákonníka), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 2 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

60. V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

S prihliadnutím na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uvedenú právomoc nevyužil, dochádza tým k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).